

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

LATA DWUDZIESTE, LATA TRZYDZIESTE...

Kiedy wskazujemy na całą dekadę, możemy pisać tak jak w tytule, czyli stosować zapis słowny: lata dwudzieste, lata trzydzieste, lata pięćdziesiąte, lata dziewięćdziesiąte. Problem pojawia się wtedy, gdy chcemy jednym lub dwoma słowami określić okres od 1900 do 1910 r. czy od 2000 do 2010 r. Stosowanie formy „lata dwutysięczne” jako określenia dziesięciu lat następujących po latach dziewięćdziesiątych jest niepoprawne. Liczebnik porządkowy określający dekadę powinien bowiem zostać utworzony od liczebnika określającego dziesiątki (1990-1999 – lata dziewięćdziesiąte). Musimy więc stosować dłuższe, ale poprawne i precyzyjne określenia: pierwszy dziesięć lat XX w., pierwszy dziesięć lat XXI w. lub: pierwsza dekada XX czy XXI w., lub: początek XX w, początek XXI w. Taki sam zabieg musimy stosować, gdy chcemy określić okres od 1910 do 1919 r. lub od 2010 do 2019 r. (czyli czasy, w których żyjemy). Nie możemy użyć formy „lata naste” czy „lata kilkunaste”, poprawnie powiemy i napiszemy: drugi dziesięć lat XX w., drugi dziesięć lat XXI w. lub: druga dekada XX czy XXI w. Kłopot z używaniem opisowych określeń w odniesieniu do czasów współczesnych minie zresztą niebawem: przecież już za rok zaczną się lata dwudzieste – tyle że lata dwudzieste XXI wieku...